

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 60 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 60 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izločijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Naročna tiskarna“ telefon št. 85.

Odpor Slovencev zoper rimski klerikalizem.

Pod tem naslovom je prinesel »Parlamentär« nedavno daljšo razpravo, iz katere povzamemo naslednje:

»Zasramovanja in zmerjanja Šusteršičeva v deželni zboru dne 21. in 23. junija bodo imela to nedeljo (6. julija) svoj odmev. Slovenci se hočejo vzdigniti ter plamteče protestirati zoper brutalno obstrukcijo rimskih klerikalcev. V »Narodnem domu« v Ljubljani, v glavnem mestu prve slovenske kronovine, se bodo zbrali vsi patrijotični Slovenci, da končno obsodijo ruvanje in besenje Šusteršičancev. Predsednik izvršilnega odseka narodno-napredne stranke, dr. Karol vitez Bleiweis-Trsteniški je sklical ta manifestacijski shod.

Rimski klerikalizem je baš v slovenski Kranjski prevzet, pridržen in nesramen, in vsled tega močan. Patrijotični, od vseh Slovanov visoko čislani »Slovenski Narod« v Ljubljani pojasnjuje (št. 145. z dne 27. junija) o jezuitskih Stadlerjancih, s katerimi morajo enkrat Slovenci kakor Hrvati — obračunati. Dr. Ivan Tavčar itak ne razume šale v velikih rečeh. Lev stresa svojo grivo. Kajti dr. Tavčar obelodanja v »Slovenskem Narodu« v omenjeni številki 145. v nebo kričeč slučaj jezuitskega Stadlerjancja — škofa Antona Bonaventura Jegliča v Ljubljani glede »obedijence«, »observance« in »lojalitete«. Slučaj je ta-le: Lansko leto je bil spiritus rektor Šusteršičancev, škof Jeglič poklican ad audiendum verbum na Dunaj. Nj. Veličanstvo hoče imeti mir in zastopnost med svojim ljudstvom, in zato mora biti vsak patrijot le hvaležen Nj. Veličanstvu. Nj. Veličanstvo — navajam »Slovenski Narod«, čegar šef poslanec dr. Ivan Tavčar se ponuja kot odvetnik za dokaz — »je izrazil gospodu knezoškofu Jegliču svojo nevoljo zaradi politične agitacije duhovnikov na Kranjskem ter je očital škofu, da so ti duhovniki »Hetzkapläner«. Škof Jeglič se ni za ta opomin niti najmanj brigal, še več, Stadlerjanec,

Anton Bonaventura Jeglič, je v svesti si svoje jezuitske moči se še ponorčeval iz cesarjeve avtoritete, popolnoma revolucionarnem smislu, ko je — navajam zopet isti »Slovenski Narod« — »povodom birne nekje na Dolenjskem pri pojedini povedal zbranim duhovnikom nekaj o tisti avdi-jenci, potem pa dvignil svojo čašo in pogumno zaklical: »Mi pa ostanemo, kakor smo b'li.«

Rimski klerikalizem ostane pod jezuitskim vodstvom vedno isti. Njegove impertinence pa se vsakomur gnusijo. Jaz sem do sedaj »neplačan« c. kr. uradnik, in jaz si ne morem dati dopasti očit-tanje kakega Šusteršič — Žlindra, da žrem državni kapital, da si pustim rešitev nakupljenih aktov od ljudstva plačati z denarjem, da ni moje delo, ki ga opravljam brezplačno za državo, za justično upravo Nj. Veličanstva, vredno ne groša ne knofa, ker tega ne dopušča moja čast-željnost, moje veselje do dela, da bi bil šlenderjan, in ker se hočem višje povzpeti. Ali si morem dati dopasti kot c. kr. uradnik, da se me zasramuje za moje brezplačno delo, ki ga opravljam na stroške svoje družine? Mi državni uradniki — baje — žremo? No potem bi zamogeli pri-spevki k zakonu državnega uradnika in dolgovi državnih uradnikov s številkami dokazati, da je očitjanje o izsesavanju državnega in ljudskega žepa neprimerna žalitev, ki jo more zadati le Šusteršič-Žlindra z ozirom na svojo imuniteto. Rimski klerikalizem postaja pri Slovencih naravnost nedostojen in nasramen, in umevno je, da se vsi Slovenci — tudi jaz sem med njimi — po pravici priprav-ljajo, da stopijo tej kači na glavo ter po-mendrajo zmaja. Kako se naj to izvede, to je stvar zmagonosnega, Jurija dr. Ivana Tavčarja. Toda vsi Slovenci morajo dr. Tavčarju pomagati v tem velikem boju z besedo in dejanjem. — Dasi v predsto-ječem članku ni nič novega povedano — je vendar koristno, da se razkrinka naša klerikalna druhal tudi v listu, ki ga čit-tajo politiki po vsem slovenskem svetu.

Bob iz Kranja!

(Ocvrt po naših sodiščih.)

II.

Ni treba posebej omenjati, da so So-darjev Korl in njegovi zavezniki pogoreli s svojimi objavami pred kazenskim sodi-ščem prav grdo. Te objave niso imele dru-zega namena, nego služiti za agitacijo pri volitvi v bolniško blagajno. V drugem so pa Omersa, Florijan, Hlebš in Sajovic sami najbolje vedeli, da kazenska preiskava nima nikakega pomena, in da so vse tri objave hudobna — a prazna šala. In-famna lumparija so bile te objave, lumparija, ki je mogoča le v vr-stah sedanje naše klerikalne stranke!

Kakor je vsak denuncijant bojazljiv, tako so postali bojazljivi tudi kranjski de-nuncijanti. Ko se jim celi naklep ni po-srečil, zlezli so pod klop in izpod nje so zdihovali, da niso ničesar hudega name-ravali, in da so samo sodišče prosili, da naj stvar preišče, če ni morda kakega nereda. Poštenosti Rudolfa Kokalja pa se niti dotakniti niso hoteli! Tako so zdihovali ti »poštenjaki«, in So-darjev Korl se je potil, da se je okrog njega napravila široka luža.

Na to hinavščino obtožencev odgo-varjal je tožitelj Rudolf Kokalj tako-le:

Prestopek § 487. kaz. zak. je dan, kdor koga lažnivo dolži. Treba si je torej najprej pojasniti pojem dolženja. Tu kaj ni treba — da bi lažnivec prišel k sodišču ter bi ondi spregovoril, tega in tega dolžim, da je to in to storil. Prvi sodnik je bil mnenja, da je prestopek § 487. odvisen od besede »dolžiti«, in če ni v kaki ovadbi te besede, pa ni para-grafa 487.!

Ali to je nedopustna ozkosrčnost! Dolženje je vsak korak, ki je spo-soben, proti določeni osebi vzbudi sum, da je kaj kaznjivega sto-rila, in da je torej na mestu, da se prične kazenska preiskava. Raz-sodba najvišjega kasacijskega dvora z dne 26. aprila 1878 št. 14754.

In takih korakov so se zakrivili na-sprotniki, predvsem s tem, da so svoje ovadbe vložili pri kazenskem sodišču, in oziroma pri državnem pravdnstvu in sicer proti določeni osebi. Te ovadbe niso mogle imeti druge posledice, nego da se je morala pričeti kazenska preiskava proti Rudolfu Kokalju, in sicer radi de-janja, ki je kaznjivo po naših kazenskih zakonih.

Če torej vložim proti kaki osebi kazensko ovadbo, jo že s to ovadbo samo, brez ozira na to, je-li tako ali tako stili-zovana, spravim v dotiko s kaznjivim de-janjem ter namignem kazenskemu sod-niku, da je za to dejanje odgovorna oseba, proti koji se je ovadba dvignila. V tem pogledu se ne dajo cepiti lasje, v tem oziru je stvar tako jasna, da jasnejša ne more biti.

Ozreti pa se je tudi na praktično življenje sploh. Ne gre se za to, kako so bile ovadbe stilizirane, gre se v prvi vrsti zato, kako so se te ovadbe tolmačiti mo-rale, prvič pri sodišču, drugič pa izven sodišča!

Pri sodišču bila je posledica ta, da da se je proti Rudolfu Kokalju vpeljala preiskava, in sicer radi poverjenja, ker ga ni na svetu jurista, ki bi ovadbe dru-gače tolmačil, nego tako, da se ž njim dolži Rudolfa Kokalja ponezvestenja!

Zunaj sodišča pa se je zopet ovad-bam dal pomen, ki je tudi samo ob sebi umljiv, pomen, da je Rudolf Kokalj so-dišču radi goljufije naznanjen.

Učeni jurist, kakor priprosti lajik tol-mačila sta torej objave proti Rudolfu Ko-kalju tako, da je v njih obsežena dolžitev v smislu § 487. kaz. zak. in kaj drugega tudi ni bilo mogoče.

Ker je kazensko sodišče ustavilo vsako preganjanje Rudolfa Kokalja, je v objek-tivnem oziru dokazano, da so bile objave lažnive, ali kakor pravi nemški tekst za-kona: »falschlich«.

Ravno tako pa je v vsakem oziru dana tudi subjektivna podlaga za ob-sodbo vseh štirih obtožencev.

LISTEK.

Na novih potih.

Almanah. Izdala slovenska mladina. Tiskal R. Šeber v Postojni. Cena knjigi K 170, s pošto K 190. Dobiva se: stud. phil. Dav. Mastnak, Wien, Universit. (Konec.)

Kar je hotel povedati Hacin v »Po-glavju iz »Historije življenja«, bi storil morda kako drugače in mogoče z uspe-hom. Kaj je moral pisati ravno leposloven članek? Njegova neokretnost v pripove-dovanju je velika in občudovanja vredna, brez vsake sugestivne moči se včasih hlastá po efektu. Poleg čudovitega »Ali — ali«, ki ga je spisal Nirvan in pa »Le-denih rož«, kojih avtor je Ernest Kalan, je Hacinova proza najslabša. Boljša je nje-gova študija o D' Annuziu, res mnogo boljša tudi kakor Kodermanova o Haupt-mannu, kajti Koderman ni ne analiziral, niti ni podal vtisa in sugestivne slike Hauptmannovih del. Kar suhaparno našteva vsebino dram in nekaj letnic, kar bi storil lahko tudi vsak filister ali pa kak veleučeni kritik z očali in gosjim peresom za uše-som. Gotovo je, da človek, ki ni čital Hauptmannovih del, po ti študiji ne dobi

jasne slike o njem. — Linhartov referat, ki ga je naslovil »Nova pota«, ni da bi rekel temeljit, saj tudi dolg ni, a vendar pripoveduje stvari, ki jih ve prav vsak izobraženec in bi bil k večjemu pripra-ven za predavanje v kakšnem dijaškem klubu ali pa v izobraževalnem društvu. Pri nas čitajo ljudje namreč tudi nemško! Članek je agitatoričen, ne kritičen in ne analitičen, in že radi tega ni strogo znanstven.

»Na novih potih« so naslovili izda-jatelji svoj almanah; na čelu knjige stoji motto iz Ibsenovega »Stavbarja Solnesa« in res ne vemo v kakšni zvezi so ž njim almanahovci. Vse je izrabljeno, ničesar ni krepkega, ničesar novega in izvršnega. Občni vtis lirike je v večini pravcata, obrabljena erotika, a kjer te ni, tam se pokaže že celo ponarejenost in gola zu-nanost. V prozi stojé almanahovci še nižje kakor v pesništvu, — Šorlija namreč ne štejemo med nje. Nikjer ni tiste svete mlade moči, ki jo daje narava.

Spomnil sem se na Ketteja, kakor rečeno, in če kdaj, bil sem si v svesti, da so pokopali tistega deževnega popoldne v aprilu velik del slovenske lirike, ki je izgubila z Murnom drugo drevo, katero je poglalo v njegovih »Kmečkih pesmih«

prvi pravi in čisti cvet poezije, in ki ima v Otonu Zupančiču zadnjega moža iz ti-stih lepih dni, ki so obetali veliko ...

Zupančič je zašel čisto slučajno v almanah. Pesem »Grobovi tulijo«, ki jo je posvetil rajnkemu Aleksandrovi Murnu, je polna moči in sile. Zupančiču sta se dikcija in slog čisto izpremenila, odkar je izdal »Čašo opojnosti«; rodila se je prej neznana moč v njegovih mišicah. Izdaja-telji so postavili Zupančičevo pesem kakor nalašč zbirki na čelo, da se toliko bolj vidi občna slabost in onemoglost.

Tudi Golar stoji skoro izven kroga almanahovcev in dasi nimajo njegovi pro-izvodi harmonično zabarvanega kolorita, vendar je umetnik in ne diletant. »Excel-sior« je za Zupančičevo pesmijo najboljša stvar v vezani besedi, kar se jih nahaja v knjigi. Edino, kar je poleg Zupančičeve pesmi in nekaterih Golarjevih nekaj vredno, je Šorlijeva novela: Na solčnih vi-šavah življenja.

Šorli je eden tistih redkih psihologov v naši literaturi, ki pišejo objektivno in dobro, kajti Cankar je subjektivist skozi in skozi. Šorli obdelava problem mirno in ne vidi se mu nervoznost; višek je dosegel proti koncu, ko se hoče dr. Sokol umoriti. Ves problem je rešil Šorli

psihološko resnično, in problem je Šorliju glavno, ker se na umetniški strani ne pospenja v višave, a dela vedno korektno in brez napake. Šorli neče biti popolnoma nov, biti hoče most med staro in mlado šolo; pesimist prav gotovo ni, pravi, da je njegov milien solnce in njegov smoter apostolat solnce: mirnega dela in zado-dovoljne sreče. Filozof ni, pač pa je fin in temeljit psiholog.

Brez vtisa je šel almanah mimo mene; ni mi pustil v duši luči in veselja in ne pomladi, tistega srečnega časa, ko se zavé prirodna moč, vstane in obhaja praznik prerodenja, in pomlad bi morala sijati iz del in stvari, ki jih ustvari mla-dina. Almanah obseza pravzaprav le 120 strani, kajti ne gre nikakor, da bi šteli Zupančiča, Šorlija in pa tudi Golarja med almanahovce, kajti ti trije so, ker so pri-jazni in vljudni ljudje, samo slučajno v družbi z ostalimi, ki pa pravzaprav nimajo pravice, da bi se imenovali »slovensko mladina«, to je zastopnike mlade gene-racije, saj v literaturi gotovo ne. Zato pa je smešen motto, v katerem oznanjajo, da stari trepetajo pred mladino. Morda so, morda bodo trepetali, toda mladina, ki bi se jim postavila po robu, bi morala biti malo drugačna! A. Sever.

Nasprotniki so pri svojih objavah imeli namen, Rudolfa Kokalja prav občutno na časti žaliti.

To izhaja iz celega njihovega postopanja.

Predvsem iz tiste zavratnosti, koje so se polastili! Imeli so denar v rokah, pa si niso odtegnili primankljaja 100 kron!

Poznali so dobri premoženjski stan, Rudolfa Kokalja, pa ga niso poprej opominjali ter šli takoj in z veliko hitrostjo pred kazenskega sodnika. Naš zakon namreč dobro ve, da je pri računih vsled pomankljive človeške narave zmota mogoča, taka zmota pa ne sme nikomur služiti v škodo. Ker so nasprotniki sami dobro vedeli, da je v tem slučaju zmota samo civilno-pravne narave, in da nima s kazenskimi zakonom ničesar opraviti, čemu so se zatekli ravno pred kazenskega sodnika, in ne z navadno tožbo pred civilnega sodnika? Če so samo svoj denar iskali, in če ga že niso hoteli odtegniti pri prebitku, bili bi s civilno tožbo ravno tako hitro, če že ne hitreje, prišli do denarja! Čemu so torej silili še celo pred državnega pravdnika v Ljubljano?

Naša dolžnost je bila! Smešen izgovor! Tudi tedaj bi ne bili smeli prekoračiti mej nepogojno potrebnega!

Kak pomen v subjektivnem oziru so imele ovadbe, izhaja najjasneje iz obnašanja sotoženega Omersa, kojega je sodnik naravnost opozoril na posledice njegove ovadbe. Malo je pomislil, potem pa je izpregovoril: naj le gre naprej!

Nato je pa lazil po gostilnah okrog in kričal: sedaj smo ga ujeli, sedaj smo mu prišli na sled, da je mestno godbo ogoljufal!

To je bil duh, ki je napolnoval Omersa in njegovo ovadbo. Ta duh pa je vse druge napolnoval, ker so delali v kompaniji, ker so skovali komplot, za kojega so vsi odgovorni.

V tem pogledu je nepotrebno izgubljati še kako besedo!

Ovadbe nasprotnikov pa so bile tudi lažnive, tega so si bili obtoženci tudi v svesti.

Za kazensko ovadbo, kakor tudi za dokaz resnice, ni zadoščalo, da znesek 100 K ni bil vpisan; za tako ovadbo bilo je le tedaj prostora, če so nasprotniki bili prepričani, da Kokalj nalašč in vedoma zneska ni vpisal, in sicer v namenu, da bi ostal v njegovem žepu.

Tudi za dokaz resnice nikakor ni zadoščala malomarnost, ki človeka odgovornega stori samo pred civilnim sodiščem; za ta dokaz bilo je potrebno, da so nasprotniki izkazali, da so imeli tehtne razloge verovati, da znesek nalašč in v kaznjivem namenu ni bil vpisan.

V tem oziru pa niso doprinesli niti sence dokaza; in takega dokaza niti doprinesli niso mogli, ker so Kokalja razmere do pičice dobro poznali, ter so vedeli in morali vedeti, da je vseskozi pošten človek, in da je naravnost izključeno, da bi bil hotel mestni godni ponezvestiti skoraj jedini redni letni dohodek, kojega je imela!

Na vse to dr. Furlan ni vedel ničesar odgovoriti.

Obravnava pred vsklitnim sodiščem je trajala skoraj pet ur; sodišče samo pa se je posvetovalo celih pet minut. Pred tako temeljitostjo se do zemlje priklanjamo!

Potrdila se je razsodba prvega sodnika, in sicer »z njegovih razlogov«.

Stvar je pred sodiščem končana, in »Slovenec« jo že izkorišča ter piše nekako tako, da je Kokalj propadel, ker se mu je dokazalo, da ni bil pošten.

Gospod Kokalj pa se lahko tolaži, da javnost obsoja njegove nasprotnike in tatove njegove časti, in naj si jih je sodišče tudi oprostilo!

Mi pa samo jedno dostavljamo: naj se je kaj enakega kakor gospodu Kokalju pripetilo kakemu orožniku, ali pa kakemu c. kr. sodniku, ki bi v teku opravil pozabil depozitnemu uradu oddati znesek 100 K, kojega je v ta namen prejel na kaki komisiji, pa bi se danes mobilizovala generalna prokuratura, da bi kar pokalo. Ali kaj hočemo! Najbolje je molčati. In zategadelj bodemo molčali!

V Ljubljani, 14. julija.

Nemška „Gemeinbürgerschaft“ — v krvi.

Včeraj so hoteli praznovati Vsenemci petletnico prvega velikega ljudskega shoda v Hebu. Napovedali so se govorniki Schönerer, Eisenkolb in Iro, in sicer si je izbral Eisenkolb predmet »o klerikalizmu in Slovanih«. Pričakovali so istotakega splošnega navdušenja, kakor ga je žela v tem mestu vsenemška stvar pred petimi leti. A koliko se je med tem časom izpremenilo! Že v soboto črez dan so se po celem mestu razdelili listki »Proč od Schönererja! Danes ob devetih zvečer!« Policija je takoj vse potrebno ukrenila, a vkljub temu se je začela zvečer valiti velikanska množica po mestu. Iz tisoč grl je grmelo »Proč od Schönererja! Ven z njim iz Heba!« Pred cesarjevim spomenikom se je klicalo »Hoch Franz Josef!« Ko se je množica približala zbirališču Vsenemcev, prišli so tudi oni iz hiše. Začelo se je medsebojno zasramovanje; demonstrantje so zapeli cesarsko himno, Vsenemci pa »Wacht am Rhein«. Vedno nevarnejša je postajala situacija. Naenkrat zadene kamen poslanca Irota, da se zvali onesveščen na tla; istotako tudi neki policijski uradnik. Tedaj pa so se množice udarile. Boj je trajal nad četrt ure ter je ostavil na obeh straneh dokaj krvavih glav. Vsenemški veleizdajski klici v državnem zboru so ljudstvu odprli oči.

Zadnje volitve v Italiji.

Klerikalci so se pokazali pri zadnjih občinskih in provincialnih volitvah v Italiji kot jako močna stranka, dasiravno Vatikan svojim somišljenikom ne dovoljuje, udeleževati se političnih volitev. Spričo brezbriznosti liberalcev bi mogli klerikalci, ako bi jih vodil Vatikan, v parlamentu imeti mnogo večji vpliv kakor ga imajo. Koliko moč imajo med volilci, se je pokazalo pri kandidaturi največjega italijanskega pesnika Giuseppe Carducci, katerega klerikalci sovražijo, ker je spisal »Himno na Satana«. V tej himni proslavlja Carducci moderno znanstvo in umetnost. Carducci je vzlic svoji popularnosti v Bologni propadel. Propadel je že drugič, kajti obkrat so postavili klerikalci v zadnjem hipu protikandidata in zmagali. Liberalci so torej radi Carducci ob dva mandata.

Kitchener triumphans.

V soboto je dospel viscount Kitchener v Southampton, kjer ga je sprejela velikanska množica. Mayor mu je izročil diplom častnega meščanstva. Zlasti so bile navdušene dame, ki so uprav besnele, hoteč triumfatorja poljubiti. Več dam je bilo pohojenih in ranjenih. Ob 3/1. uro je dospel vlak s Kitchenerjem v London. Na peronu ga je sprejel in pozdravil prestolonaslednik in razni najvišji odličnjaki. Občinstvo pa je prirejalo Kitchenerju viharne ovacije. Sprevod k St. James palači so gledali tudi člani kraljevske rodbine. Potem se je vršil zajutrek na čast Kitchenerja v kraljevski palači. Predsedoval je princ waleški; prisotna sta bila tudi vojvoda Cambridski in lord Roberts. Po zajutreku je šel Kitchener h kralju in kraljici, ki sta ga sprejela.

Najnovejše politične vesti.

Moravski in gališki deželni zbor sta se zaključila. — Proslava poljske zmage nad Nemci. Poslanec Stapinski je izjavil v gališkem deželnem zboru z ozirom na policijsko prepoved omenjene slavnosti, da se bodo obhodi priredili, ako bi se tudi streljalo nanje. — Nova carinska in trgovinska pogodba z Ogrsko se baje sklene 1. januarja 1903 na deset let. — Pri tem se izpuste nasledni davki: avstrijski rentni davek na ogrske državne papirje, ogrski transportni davek, obdačenje zalog ogrskih mlinov v Avstriji in avstrijskih komisij-skih zalog na Ogrskem. — Odstop državnega finančnega ministra barona Kallaya je najbrže neizogiben, ker je isti resno bolan ter se zdravi v nekih toplicah. — Nizozemska pri trozvezi. Angleški listi trdijo, da so nizozemska vlada pogaja, da bi bila sprejeta k trozvezi ali vsaj v zvezno razmerje z Nemčijo. — Francoski parlament se je zaključil. — General Bechtolsheim — hrvaški častni meščan. Mestni zastop varaždinski je imenoval generala Bechtolsheima ob priliki njegove

vega 50letnega službenega jubileja svojim častnim meščanom. — Nemiri v Rusiji. Car je poslal urednika lista »Graždanina«, kneza Meščerskega, v okraje Poltava, Charkov in Jekaterinoslav, naj poizve vzroke nemirov ter zasliši pritožbe ljudstva.

Dopisi.

Iz Sodražice. Naše prorokovanje se bode toréj kar do pičice izpolnilo! G. Brešar se že čuti — župnika! Dosedaj se je hlinil ter kazal najmirnejšega ter najpohlevnejšega duhovna na Kranjskem, pripovedoval je faranom, kako dober človek da je in kako krivo ga sodijo drugi ljudje. Bile so tudi vse dosedanje njegove pridige docela taktne, a v predzadnji nedeljski pridigi se je prvič pokazal — Brešarja ter očitno razodel — smer svojega delovanja v Sodražici. S prižnice smo čuli njegove besede: Kristus ni prinesel na zemljo samo miru in ljubezni, temveč tudi — meč, kateri naj loči brata od sestre, očeta od sina itd. Kaj mir, kaj ljubezen! Tudi sovraštvo nam je oznanjevali... Cerkev ne uči: V imenu c. kr. komisije, temveč v imenu Očeta, Sina in sv. Duha! Tako se je glasila njegova vse prej kot duhovita pridiga in mi naj bi po takih besedah v njem gledali božjega namestnika? Kristus da nam je oznanjeval sovraštvo...? No, pa seveda uvoda za hujskanje je treba!

Torej takega župnika so nam naklonili, morebiti za našo — pohlevnost, ali pa zato, — da govorim z besedami gosp. Krumpestarja — »da pokažemo g. patronu, kako malo zamore on kot patron katoliške fare!« Meni bi bilo treba migniti samo s prstom, — hvalil se je nadalje ta župnik — »in fara bi bila moja, a za mene je prerevna! Tudi Brešar ne ostane dolgo tam, za to bodem skrbel — jaz.« A sedaj mora ostati kot župnik pri Vas, da se pokaže, kaj zamoremo mi z našo politiko! Pravice Vašega gosp. patrona! O joj!

Govori se že celo o — priljubljenosti, katero si je Brešar že v tem kratkem času svojega pastirovanja v Sodražici pridobil!

Bežite no, bežite in ne — smešite se! Ali vsled tega... no pa molčimo rajši! Seveda, ako to deputacija pravi, mora biti že res!

Rekel bode morebiti kdo: Kaj se pa toliko poganjate za jednega župnika; naj si bode ta ali oni, saj so itak prerediti sejanj taisti, kateri oznanjujejo res pravi Kristusove nauk in ki se po tem tudi ravnaajo...

Nekoliko resnice tiči v tem, a mi sodraški liberalci smo, hvala Bogu, celo v teh žalostnih časih ohranili še toliko istega verskega čutila, ki nas sili, da obiskujemo cerkev in da se trdno držimo prave naše Kristusove vere...

Kako težko je pri srcu človeku, ki hoče poslušati v cerkvi besedo božjo, ki pa čuje iz prižnice le hujskanje, človeku, ki vsaki dan le vidi, kaj smejo nekaznovano vse počenjati duhovni, katere spoštovati bi bila naša dolžnost, to ve le taisti, ki je to že skusil...

Česar smo se bali, to se uresničuje! Odslej z naše prižnice ne bode drugzega čuti kot — politiko, zbadanje in hujskanje. Namen g. Brešarja je prozoren. Vreči nas iz cerkve ven, iz cerkve, katero so naši pradedi sezidali, z namenom, da bi tam čuli besedo božjo! In to hoče storiti duhovnik, ki je naši fari — vsiljen. Morebiti se mu z vednimi napadi z lece tudi to posreči, ali vendar naj se te svoje zmage ne veseli. Prišel bode čas, ko se bode to nad tem glavami bridko maščevalo!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 14. julija.

— Občinski svet ljubljanski

ima v torek ob petih popoldne sejo. Med drugimi so na dnevnem redu poročila o podelitvi meščanskih podpor, o nakupu neke parcele na Golovcu, o odškodnini J. Selanovej zaradi opustitve Starinarske steze, o računskih sklepih, a) mestnega in potresnega zaklada, zaklada o 3%, posojilu, b) ubožnega zaklada, c) zaklada meščanske imovine in ustanovnega zaklada;

o ponudbi Josipa Boštjančiča, da občina kupi njegovo hišo v Kolodvorskih ulicah, o neki pripravi v mestnej ubožnici, o napravi vetrobranov v topničarski vojašnici, o Alojzija Korsike ponudbi za odkup njegove palmovnice, o prizivih Viljema Treota, Ivane Sternove in S. Popnove v stavbinskih rečeh, o uredbi mestne veže v Prešernovih ulicah št. 26, o ponudbi delniške družbe Siemens & Halske na Dunaju glede odkupa v regulacijske namene potrebne sveta ob Zaloški cesti in Stari poti, o oddaji izvršitve kanalov na Dunajski cesti ter v Sodnijskih, Predlinih in Cigaletovih ulicah, o pritožbi J. Koutnega zaradi regulacije pod topničarsko vojašnico, o kolavdaciji kanalov v Sodnijskih in Miklošičevih ulicah, o znižanju cestnega nivoja spodnjega dela sv. Petra ceste, o brvi čez Lahov jarek in Preprošiče, o odstranitvi stopnjic pred hišo Marije Rutarjeve na sv. Petra cesti, o uravnavi nivoja v Prečnih ulicah, o nakupu učil na osemrazrednici pri sv. Jakobu, o izvolitvi novega člana v šolski odbor za obrtne nadaljevalne šole mesto umrlega Antona Kleina, o nedostatkih poslopja III. mestne deške ljudske šole, o oddaji ustanov po 50 K za učence obrtne nadaljevalne šole, o nagradi za Ivana Briclja, o nabavi knjig ubožnim učencem, o pobiranju ukovine za otroke iz tujih občin, o nujnih popravah v mestnih ljudskih šolah, o ponudbi Josipa Lenarčiča za dodajanje električnega toka in o polaganju novih kabljev po Predlinih, Sodnijskih in Cigaletovih ulicah ter po Miklošičevi cesti.

— Šusteršič — ostane. Veselo in tolažljivo novico nam je v soboto povedal »Slovenec«, da nam ostane dr. Šusteršič ohranjen. Bali smo se že res, da ga izgubimo in da se preseli na Dunaj ter dobi tamkaj masno sinekuro pri dunajski nunciatu. Šusteršič se je z veliko vneto potegoval za to lepo službo, kar je pač naravno, saj takoslepni, da bi ne videl, kako izgublja v klerikalni stranki sami čedalje več tal. Skušal je svoj čolnič zapeljati v varen in prijeten pristan. Prvič se mu njegov poskus ni posrečil; pri drugem poskusu je upregel vse mogoče vplivne faktorje, da so zanj delali in tudi sam je bil tako prepričan, da dobi to službo, da je že svoje ljubljansko stanovanje dal v najem. In vendar mu je ta lepa službica odšla vzlic vsi protekciji. Iz prav dobrega vira čujemo, da stvar pred kakim tednom še ni bila končno odločena. Ker poroča »Slovenec« sedaj, da Šusteršič ne pojde k nunciatu, mora že biti izrečena odločilna beseda. »Slovenec« norčevanje ima le namen, prikriti bridko resnico, da je bil Šusteršič odklonjen, v drugič odklonjen. Mi se odklonitvi ne čudimo, ker nam je znano, da papežev nuncij, monsignor Taliani, nikakor ne prikriva svojih antipatij za dr. Šusteršiča in da je tudi tajnik nunciature, monsignor Aversa, vse prej kakor prijatelj in čestilec dr. Šusteršiča. Če je torej, kakor potrja »Slovenec«, dr. Šusteršič propadel, je ta zasluga gg. Talianija in Averse. Mi smo jima prav hvaležni, ker je za našo stranko le dobro, da ostane dr. Šusteršič še naprej vodja kranjskih klerikalcev.

— Šusteršič kot denuncijant.

Leta in leta sem so klerikalci železniškega inspektorja g. Guttmanna na vse načine hvalili in ga popisovali kot vzornega uradnika in pravega očeta delavcev, — sedaj pa je vse to pozabljeno, in dr. Ivan Šusteršič pozivlja z ozirom »na mnogolletne pritožbe« vse sedanje in bivše uslužbence, naj mu naneso gradiva, da bo g. inspektorja Guttmanna po vseh pravilih črne umetnosti denunciral in »razkrinkal« razmere na južni železnici. Vse zato, ker inspektor Guttmann varuje disciplino. No, gradiva za take denunciacije nabere dr. Šusteršič lahko prav veliko, kajti vsak zaradi česar koli spodeni železničar bo pripravljen se maščevati, in če ne bo mogel nič resničnega navesti, si bo pa kaj izmislil. G. inspektor Guttmann bo to pač lahko prenesel! Mi-mogrede naj tudi pribijemo klerikalno hinavstvo, ki se je pri ti priliki zopet pokazalo. »Slovenec« pravi, da hoče g. Guttmann vpeljati razmere, da bi se delavci v svojem prostem času ne smeli posluževati niti državljskih svojih pravic. Ta je lepa! Vsak človek na svetu

mora imeti oziroma na svojo službo. Od kdaj pa spada zasramovanje svojih predpostavljencev med državljanske pravice? Če bi kak duhovnik šel na javen shod in tam grdil svojega škofa — kaj bi se mu zgodilo? Škof celo zahteva, da morajo duhovniki pri volitvah tako glasovati, kakor hoče on, da je prva državljanska pravica, glasovati pri volitvah po svojem prepričanju. Klerikalci ne priznavajo te pravice nikomur. Ko je pred nekaj leti sedanji trgovec, vseskozi miren mož, pri občinskih volitvah glasoval za napredne kandidate, so ga klerikalci takoj odpustili iz službe, in »Slovenec« je rekel tedaj brez ovinkov: »Še tega bi bilo treba, da bi naši uslužbenci glasovali proti nam!« Ta isti »Slovenec« pa se postavlja sedaj na stališče, da spada tudi zasramovanje in grdenje svojih predpostavljencev med državljanske pravice. So pač največji hinavci ti klerikalci. — Več o tej zadevi jutri.

— **Socialnodemokratični shod v Spodnji Šiški** vršil se je včeraj dopoldne ob 10. uri na vrtu restavracije pivovarne Reinighausove. Shoda udeležilo se je okoli 150 poslušalcev, izmed katerih je bilo kakih 100 ljubljanskih socialistov in kakih 150 krščanskih socialistov iz Ljubljane, komandiranih v Sp. Šiško. Šišenskih socialistov ni bilo čez 20, ostali so bili našega prepričanja in vdeležili so se shoda le iz tega namena, da si napravijo ceno zabavo. Na tem shodu je udrihal hudo po liberalcih, da se je kar kadilo, Linhart, je celo trdil da si kupi štrik in se obesi, ako bi ga liberalci hvalili. Žalibog, da je na to idejo prepozno prišel, toda da se obesi še ni izključeno, ker mi mislimo, da bolj sramotno bode za njega, ko ga bo hvalil dr. Šusteršič in ko bode slednjič uvidel, da mu je preostala le edino še Šusteršičeva pohvala, da pa socialistov ni več, kateri bi trbili v njegov rog. To se je pokazalo tudi včeraj, ko so se pametni in spodobni socialisti demokratičnega naravnost škandalizirali nad prerokom Linhartom. Čuli so se klici kakor »Pošten socialist ne gre nikdar s Šusteršičem«. Ko pa je Linhart trdil, da sta g. Tavčar in g. Hribar lizala pete umrlemu ljubljanskemu škofu Misiji, slišal je besede, kakor: »To je laž!« Vi jih pač ližete sedaj Jegliču in dr. Šusteršiču! Sram vas bodi! »Socialno stranko je izdal« itd. Zakaj je bil ta shod v Šiški, to nam ni jasno, saj Šiškarjev se niti 20 ni udeležilo shoda, in še ti so bili proti izvajanjem govornikov. Šišenski socialisti ostanemo rade, ter nemo imeti nobenega opravila z radečeno žlindro! — Torej koalicijska nekaterih konfuznih socialistov s klerikalci, ki se je pokazala prvič v Idriji pri volitvi dekana Arkota, se utrjuje sedaj že v Ljubljani, kjer pa bo imelo od nje korist le klerikalstvo.

— **Torej vendar!** Profesor v Novem mestu in graščak strmolški g. Josip Jenko, znani klerikalni spletkar, ki je provzročil v Cerkljah toliko sovraštva in preprirov, je končno disciplinarnim potom premeščen v Seret v Bukovini.

— **V istrskem dež. zboru** je vladni zastopnik naznanil, da se vlada resno bavi z razdelitvijo učiteljstva v Kopru v italijansko in slovensko, katera razdelitev je načeloma že sklenjena. Dne 10. t. m. je bila volitev deželnega odbora istrskega. Iz kurije kmetskih poslancev je bil izvoljen dr. Trinajstič deželni odbornikom, dr. Laginja njegovim namestnikom.

— **„Glasbena Matica“.** V soboto se je vršil občni zbor »Glasbene Matice«. Zaradi preobilice gradiva smo poročilo morali odložiti za jutri.

— **Kolesarsko društvo „Ili-rija“** ima v sredo, dne 16. julija t. l. ob osmih zvečer v društveni dvorani (Sv. Petra cesta 5) svoj redni občni zbor.

— **Abiturijentski koncert.** V soboto zvečer vršil se je v veliki dvorani »Narodnega doma« koncert učiteljskih abiturijentov in abiturijentkin. Nastopalo je prav lepo število pevcev in pevke, kar svedoči, da vlada med obema učiteljskima lep sloga in dobro sporazumljenosti. To nas tembolj veseli, ker vemo, da so bile nekdanj na pripravnici kandidatinje, katere so smatrale kandidate tako ničnimi lju-

dmi, da ž njimi niti obdnevati niso hotele, da si pozneje zobale prav iz tistih jasl kakor oni. Pa ne samo po številu, ampak tudi po kakovosti se bi mogel meriti nastopajoči zbor z vsakim drugim; glasovi so bili mladi, čili in so zadostovali vsem zahtevam težkega sporeda. Koncert se je pričel z dr. Karol Reineckerjevo jubilejno overturo »Res severa est verum gaudium«. Nato je abiturijent g. L. Potočnik navdušeno in prav lepo govoril prolog, katerega je sestavil sam; za prologom pa se je zapela cesarska pesem s spremljevanjem celega orkestra. Četrta točka je bila Nedvedova »Pevčeva molitev«. V njej sta se odlikovala tenorist g. F. Silvester in baritonist g. K. Mahkota. Nato je nastopil g. Vrabl ter zapel dva »Popotnika«; prvi je bil od R. Schumanna, drugi pa od Schuberta. Pesmi sta si jako različni kontrastni, vendar je g. Vrabl obe pogodil najbolje in s tem pokazal, kako se ve z vso dušo vtopleti v smisel pesmi, kako mojstrsko zna prilagoditi svoj gibčni glas posameznim pesemskim frazam in s tem vzbuditi v poslušalcu one čute, katere je imel glasbenik, ko jo je komponiral. Sploh moramo omeniti, da pokaže gosp. Vrabl pri vsakem nastopu velik napredek, kar je dokaz njegove marljivosti in resnega stremeljenja po tem, da doseže nekoč višek popolnosti v solopetju. Sledile so nato še tri točke: »Lepa Nada« od Schumanna, Försterjev osmeroglasen mešan zbor: »Z glasnim šumom s korak« in pa Maks Bruchov: »Rimski slavošpev«. Vse tri, kakor sploh vse točke, so se proizvajale tako korektno in dovršeno, da smo se čudili in da more učiteljske res ponosno biti na svoje gojenke in gojence in pa na — g. glasbenega učitelja Deklevo, kateri jih je izučil. Živo in burno odobravanje po vsaki točki je bil dokaz, da je bilo občinstvo res zadovoljno s proizvajanjem in je tudi zahtevalo, da so se nekatere točke — med njimi tudi Försterjev osmeroglasni zbor — ponavljale. Prav zadovoljni bi bili torej zapustili dvorano, samo če bi ne bila tako strahovito — prazna! Ljubljansko filistrstvo se seveda ne more povspeti do tega, da bi simpatizovalo z mladimi, naidebnimi abiturijenti, kateri so dovršili svoje študije in kateri napravijo pri nizki vstopnini lep koncert in malo veselico, predno odidejo med svet, med narod kot apostoli vede, kot pionirji kulture! Celotno učiteljstvo se je odlikovalo s svojo odsotnostjo, kajti navzočih ni bilo niti petina. Pač pa so počastili koncert s svojo navzočnostjo gg. dvorni svetnik Lubec, podpolkovnik Lukanc, c. kr. dež. nadzornik Hubad, župan Hribar, ravnatelj Levec, gospa dr. Tavčarjeva itd. Koncert je bil kmalo končan, ker so se vse točke naglo vrstile in izvršile. Po koncertu se je pričela prosta zabava in ples, kateri je trajal do belega jutra. Aranzir četvork in duša vsej priredbi pa je bil g. abiturijent Engelmann.

— **Požar.** Dne 10. t. m. zjutraj ob 2. uri nastal je pri graščaku Janku Urbančiču na Turnu pri Predvoru požar, kateri je v hitrem času vpepelil hleva, pode in kozolce. Zgorelo je tudi pet goved — drugo živino so še rešili — ter mnogo poljskega orodja, voz itd. ter ves letošnji pridelek mrve in detelje. Požarna bramba je prišla na lice mesta kmalu v začetku požara, toda rešiti se ni mnogo več dalo, ampak se je le ogenj omejiti mogel, da se še graščina ni unela. Graščak je zavarovan pri »Generali«. Škode je kakih 20.000 kron. Ogenj je bržkone zanetil zlobna roka.

— **Kdo voli v Kozjem župana?** Piše se nam: Pri nas občinski odbor le še samo formalno voli župana, v resnici pa ga določa brežiški okrajni glavar, ki posebno klerikalce ljubi. Pred par meseci je rekel neki prezaslužni klerikalni dušiči, da mora prevzeti župansko čast. V svoji veliki ponižnosti je ta dušica to čast odklonila, misleč si: Saj ne vem, če me bodo sploh hoteli; jaz bi že rad bil župan. Pozneje pa je glavar nagovarjal zopet neko drugo klerikalno korifejo, da naj prevzame župansko čast. A tudi ta mož je odklonil, češ, rajši plačam 200 K. Svojemu očetu pa je vedno pisal, da bo gotovo voljen županom v Kozjem! Saj se poznamo po knofih. — Naš občinski odbor je torej pod dvojno kuratelo, farško in državno. Svobodne lastne volje nima več. Ali res ne?

— **V Šmartnem pri Gorjemgradu** je dne 10. t. m., t. j. v četrtek zborovalo učiteljsko društvo za gornjegrajski okraj. Obisk poveljen, le Rečičani so delali izjemo. Predsednik g. Burdian pozdravi navzočnike, posebno cenjene gospe soproge tovarišev kot goste in bivšega tamošnjega nadučitelja g. Tičarja. Po raznih lokalnih zadevah — ki bi širjo javnost ne zanimale dosti — smo volili delegatom za »Zavezino« zborovanje Trstu g. Šijanica in g. Terčaka. Volil se je tudi komitét, ki priredi — žal — iz našega okraja odhajajočemu tovarišu g. Žagerju, častnemu društvenemu članu in zastopniku v okrajnem šolskem svetu, primerno odhodnico. Razgovarjali smo se še o konferenčnih vprašanjih, o Šolski Matici itd. Prihodje zborovanje septembra.

— **Samomor.** Danes zjutraj našli so v smrekovem gozdiču na Gradu obseženega sodarskega pomočnika Ivana Fona. Truplo je bilo že mrzlo in se je samomor moral izvršiti že ponoči. Fon je prišel v soboto popoldne k neki stranki na Marije Terezije cesti št. 6 in si je najel sobico. Na večer je prišel spat. Vedel se je tako čudno, da je njegova gospodinja takoj opazila, da ni pri pravi pameti. Drugi dan ni hotel vstati iz postelje in je ležal do 6. ure popoldne. Na prigovarjanje gospodinje je vstal in odšel in se ni vrnil več. Fon je star 36 let in je doma iz Boveca na Goriškem. Bil je sodarski pomočnik pri sodarju g. Bugenigu.

— **Renitenten vojak.** V Berce-tovi gostilni na Poljanski cesti je danes zjutraj neki računski narednik ustavil in aretoval brambovskega prostaka, ki pa se je naredniku uprl. Narednik mu je vzel silo bajonet in je nato šel po vojaško patroljo, izročivši prostaka nekemu poddesetniku. Predno je prišla vojaška patrolja, je vojak s poddesetnikom odšel v vojašnico.

— **Voda in pamet.** Žebjar Jurij Jerala je zabaval v neki žganjarni, da točijo samo vodo in da nima pijače nobene moči v sebi. Prodajalec žganja pa je bil vsled tega tako užaljen in je dejal Juriju Jerali, da mu bo dal take žgane pijače piti, da ga ne bodo noge nesle domov. Jurij je dejal, da take pijače sploh ni, da bi njega tako premagala in je s korajžjo popil kozareček tiste pijače, ki mu jo je ponudil progajalec žganja. Nato je odšel proti Kurji vasi. Noge so se mu vedno bolj zapletale in svet se je vedno urneje vrtil pred njegovimi očmi. Ves kolovratist jo je prikolovratil do »Čikage« v Kurji vasi, kjer je klical ljudi na pomoč, da bi mu napumpali vode na vrat, da bode spet k pameti prišel. Natakari v »Čikagi« se ga je usmilil in mu spustil par močnih curkov za vrat. To je pomagalo. Kar vidno se je vračala pamet v Jurjevo možgane. Splazil se je na neki voz, da bi se odpeljal domov. Toda voz ni bil vseskozi tako okovaren, da ne bi bil Jurij mogel pasti raz njega. In res se je zvalil z voza na cesto in se tako pobil, da je bil krvav in da so ga morali potem prenesti domov. Danes pravi Jurij, da je pil hudičovo olje.

— **Tatvine.** Dijaku L. Schmalzu je bila pri kopanju v Koleziji ukradena nikelnasta cilindur-ura. — Slaščičarju Ivanu Gotthardu je nekdo v neki prodajalnici na Starem trgu izmaknil palico s srebrnim ročajem. — Hlapcu Franu Goršinu na Karlovski cesti št. 20, je včeraj med časom, ko je bil pri kosilu, zmanjkala iz sobice v hlevu srebrna ura z verižico vred.

— **Nepreviden kolesar.** V soboto zvečer je na Karlovski cesti neki kolesar podrl na tla 7 let staro deklico M. S. Deklica se je pri padcu na levi roki in na levi nogi poškodovala in tudi še krilo raztrgala. Kolesar jo je hotel popihati, a računski častnik Henrik Obber se je s svojim kolesom peljal za njim in ga ujel na Gruberjevi cesti in izročil policaju.

— **Napad.** Tesarski pomočnik Fran Orešek je bil v bližini Hrušice, kjer je delal pri zgradbi bohinjske železnice, od fantov napaden in na tla pobit. Težko ranjenega so prepeljali v bolnico.

— **Gad pičil** je delavko Heleno Skrinarjevo iz Loža v občini sv. Križ na Dolenjskem, ko je žela na polju. Prepeljali so jo v bolnico.

— **Z denarjem pobegnil v Trst.** Dvanajstletni deček V. A. je dobil od svoje matere 40 K denarja z naročilom, da gre v glavno tabačno tobakarno in da prinese tobaka. Deček je šel s košom po tobak.

Pri glavni tobačni trafiki je postavil koš v vežo, odšel na kolodvor in se odpeljal v Trst.

— **Z rešilnim vozom** so prepeljali v deželno bolnico mizarskega pomočnika Ivana Singerja, stanujočega v Novem Vodmatu št. 15. Vled zavžite pijače mu je prišlo tako slabo, da so poslali po zdravnika in le-ta je odredil, da se ga prepelje v bolnico.

— **Molitvene bukvice** je izgubila včeraj neka dama v Tivolskem gozdu nad Švicarijo. Bukvice imajo bele platnice in so vredne 22 K.

— **Dve kolesi** za ročen voziček sta bili ukradeni Josipu Božiču iz Malega grabna, kjer ju je namakal.

* **Najnovejše novice.** Zoper dvoboj se snuje za Avstrijo splošna liga, ki že šteje sedaj nad 1500 udov iz najuglednejših vrst po vseh kronovinah. — Z vrvo zvezan par so potegnili iz Donave pri Budimpešti. — Princ Franc Jos. Braganza, ki je bil nedavno v Londonu prijet v razupiti hiši, je pripoznal, da je skušal policijo podkupiti, da bi ga izpustila. — Žrtev praznovanja. Na Gor. Štajerskem so imeli 10. t. m. strašne nalive. Neka pobožna šivilja v Mühlenu je hotela hudournik pomiriti z blagoslovljeno vodo, pri tem pa so jo valovi odnesli. — Med Albanci in Srbi je bilo v Stari Srbiji blizu Pristinu pravo klanje. Albanci so ustrelili dva Srba, na kar so Srbi naskočili albanško vas. — Močna razstrelba v dinamični tovarni v Baelenu pri Antverpnu. En delavec in tri delavke so ubiti. — 60 hiš zgorelo je v Szent-Galu v vesprimskem komitatu.

Telefonska in brzojavna poročila.

Lvov 14. julija. Obletnica bitke pri Grunwaldu, v kateri so Poljaki premagali Pruse, se je včeraj obhajala z velikimi slavnostmi. Slavnostni govor je imel dr. Sokolowski.

Heb 14. julija. Včeraj se je tu vršil vsenemški strankarski shod. Zborovanje se je vršilo mirno. Govorili so Schalk, Schönerer, Iro in Eisenkolb. Demonstracij ni bilo.

Petrograd 14. julija. Italijanski kralj je bil sprejet z velikimi častmi in prav posebno srčno. Napitnici, ki sta bili izrečeni pri slavnostnem obedu, povdarjata posebno prijateljske razmere mej Rusijo in Italijo.

London 14. julija. Ministrski predsednik lord Salisbury je odstopil. Njegov naslednik je lord Balfour.

Loudon 14. julija. »Berliner Tagblatt« se javlja iz Londona, da je kralj Edvard jako slab in da sili vlada, naj bi se kronanje vršilo čim prej mogoče, ker ve, da pozneje kronanje sploh ne bo več mogoče.

Narodno gospodarstvo.

Zadruga sodovičarjev.

V zadnjih letih je konkurenca ceno sodavice znižala tako, da niso niti izdelovateljski stroški pokriti, vrhu tega se je še s kartelom vseh avstro-ogrskih in nemških tovarn gmotno podražila ogljikova kislina.

Spričo tega položaja sklenili so v Ljubljani bivajoči člani zadruge izdelovalcev sodavice v skupščini dne 14. t. m. zvišati in zjednačiti ceno za vse izdelke iz ogljikove kisline, in sicer se je določila sledeča cena za A) 1 sifon za opravičene prodajalce po 8 vin. oziroma z vsebino 1 litra po 16 vin. 1 sifon zasebnim odjemalcem (med temi tudi branjevcem) pri najmanj

10 steklenic	10 vin.
1 sifon posamezno	12 »
A) 1 pokalico opravičenim prodajalcem	12 »
1 pokalico zasebnim odjemalcem pri najmanj 10 steklenic	14 »
1 pokalico posamezno	16 »
1 sifonka soka opravičenim prodajalcem	20 »
1 sifonka soka zasebnim odjemalcem pri odvetju najmanj 5 steklenic	22 »
1 sifonska soka posamezno	24 »

Izdelovalci sodavice določili so za okoliš Ljubljana, to je Vič, Šiška in Udmat, sledeče cene:

B. 1 sifon opravičenim prodajalcem	8 vin.
z vsebino 1 litra	16 »
1 sifon zasebnim odjemalcem pri najmanj 10 steklenic	10 »
1 sifon posamezno	12 »
1 pokalico opravičenim prodajalcem	12 »
1 pokalico zasebnim odjemalcem pri odvetju najmanj 10 steklenic	14 »

-